

Uddannelsesprogram for
hoveduddannelsen
i den pædiatriske
speciallægeuddannelse

Blok 10

Ansættelsessteder:
Neonataalklinikken GN på RH
De pædiatriske klinikker, RH
Børneafdeling L, KAS Gentofte

1. INDLEDNING	4
1.1 SPECIALETS UDVIKLING	4
1.2 PÆDIATRI I DEN PRIMÆRE SEKTOR	5
1.3 PÆDIATRI I DEN SEKUNDÆRE SEKTOR	5
1.4 PÆDIATRISKE AFDELINGER I REGION ØST	6
2. OVERORDNEDE MÅL FOR SPECIALLÆGEUDDANNELSEN	6
2.1 SPECIALLÆGEN I PÆDIATRI	6
2.2 OVERORDNEDE FORMÅL MED HOVEDUDDANNELSEN	6
3. PRÆSENTATION AF UDDANNELSESFORLØBET	7
4. PRÆSENTATION AF KOMPETANCEUDVIKLING	9
4.1 MEDICINSK EKSPERT	10
4.1.1 Generel pædiatri, KAS Gentofte	10
4.1.2 Akut pædiatri De pædiatriske klinikker RH	11
4.1.3 Praktiske færdigheder De pædiatriske klinikker RH	11
4.1.4 Allergologi og pulmonologi, KAS Gentofte	13
4.1.5 Børnekirurgi De pædiatriske klinikker RH	15
4.1.6 Børneortopædi De pædiatriske klinikker RH	16
4.1.7 Børnepsykiatri og psykosomatiske tilstande, KAS Gentofte	17
4.1.8 Endokrinologi, KAS Gentofte	18
4.1.9 Ernæring, KAS Gentofte	21
4.1.10 Gastroenterologi, KAS Gentofte	22
4.1.11 Genetik De pædiatriske klinikker RH	24
4.1.12 Hepatologi, KAS Gentofte	24
4.1.13 Hæmatologi og onkologi De pædiatriske klinikker RH	25
4.1.14 Infektioner – Immunologi De pædiatriske klinikker RH	26
4.1.15 Kardiologi De pædiatriske klinikker RH	29
4.1.16 Lungesygdomme, KAS Gentofte	29
4.1.17 Nefrourologi De pædiatriske klinikker RH	30
4.1.18 Neonatologi Neonatalklinikken GN, Rigshospitalet	31
4.1.19 Neuropædiatri De pædiatriske klinikker RH	35
4.1.20 Socialpædiatri, KAS Gentofte	37
4.2 Kommunikator, KAS GEntofte	38
4.3 Sundhedsfremmer De pædiatriske klinikker RH	39
4.4 Akademiker, KAS Gentofte	40
4.5 Professionel, KAS Gentofte	41
4.6 Samarbejder, KAS Gentofte	42
4.7 Leder/administrator, KAS Gentofte	44
5. LÆRINGSSTRATEGI	45
5.1 MESTERLÆRE I KLINISK ARBEJDE	45
5.2 SUPERVISERET AMBULATORIUM	45
5.3 CASE-PRÆSENTATION	45

5.4 SIMULATION.....	45
5.5 TEORETISK UNDERVISNING OG DELTAGELSE I TEORETISK KURSUS.....	46
5.6 PORTEFØLJEOPTEGNELSER.....	46
5.7 FOKUSERET OPHOLD	46
5.8 SELVSTUDIUM.....	46
5.9 UNDERVISNINGSGAVER	47
5.10 FREMLÆGGELSE VED AFDELINGSUNDERVISNING OG KONFERENCER.....	47
5.11 OPGAVER OG FORSKNING.....	47
6. EVALUERINGSSTRATEGI	47
6.1 AUDIT AF ARBEJDSPRAKSIS	47
6.2 SAMTALE MED VEJLEDER	48
6.3 EVALUERING AF CASE-PRÆSENTATION.....	48
6.4 RAPPORT FRA FOKUSERET OPHOLD	48
6.5 STRUKTURERET KOLLEGIAL BEDØMMELSE	48
6.6 GODKENDT KURSUS	48
6.7 360-GRADERS EVALUERING	48
6.8 EVALUERING AF FORÆLDRETLIFREDSHED.....	49
7. EVALUERING AF DEN LÆGELIGE VIDEREUDDANNELSE.....	49
8. VEJLEDNING I DEN LÆGELIGE VIDEREUDDANNELSE.....	50
9. AFDELINGSSPECIFIKKE BILAG.....	51
B 52	
INTRODUKTION TIL KAS GENTOFTE.....	52
INTRODUKTIONSSTILLING	53
INDLEDNING.....	53
PRÆSENTATION AF UDDANNELSESFORLØBET	54
UDDANNELSESPROGRAMMET OG FORUDSÆTNINGER FOR DETS ANVENDELSE.....	56
OVERORDNET UDDANNELSSTRATEGI	56
EVALUERING AF UDDANNELSESFORLØBET	56
OVERORDNET EVALUERING AF DEN LÆGELIGE VIDEREUDDANNELSE	56
OVERORDNET VEJLEDNING OM KRING LÆGELIG VIDEREUDDANNELSE	57

1. Indledning

Pædiatrien omfatter diagnostik, behandling og kontrol af medfødte og erhvervede lidelser og afvigelser fra normal funktion i barnealderen, dvs. fra fødslen til overstået pubertet. Flere steder er pædiatrien inden for gruppen af kronisk syge udvidet til også at omfatte 15-18-årige unge. Området adolescensmedicin hører naturligt til det pædiatriske speciale.

Pædiatrien omfatter foruden diagnostik og behandling også rådgivning vedr. børns psykiske og fysiske udvikling samt forebyggelse af sygdomme og funktionsforstyrrelser. Specialet pædiatri er i modsætning til de fleste andre medicinske specialer aldersdefineret og ikke organdefineret. Det betyder, at pædiatri er et meget bredt fag, der kræver tæt samarbejde med mange andre lægelige specialer og sundhedsprofessioner, med andre pædiatriske afdelinger samt med amtslige og kommunale instanser. De fleste funktioner inden for pædiatri varetages således i tværfagligt samarbejde med andre sundhedsprofessioner.

I løbet af 1990'erne er der sket en tiltagende subspecialisering inden for pædiatri. Specialet er ikke formelt blevet opdelt i grenspecialer, men der er internt i specialet opstillet retningslinier for videreuddannelse til ekspert inden for de fleste fagområder.

I Danmark udøves pædiatri både i den primære og sekundære sektor og i den kommunale sundhedstjeneste for børn og unge. I 2001 havde Danmark 380 speciallæger i pædiatri og der uddannes årligt 21 speciallæger.

www.paediatri.dk

1.1 Specialets udvikling

Pædiatriens kerneområde vil fortsat være sundhedsfremme, diagnostik og behandling af børn og unge. Hidtil har grænsen for pædiatrien været børn og unge til og med 15 år, dog ved visse kroniske sygdomme 18 år. I fremtiden må forventes en mere glidende overgang mellem pædiatri og voksenspecialerne, idet adolescensmedicin vil være en naturlig del af pædiatrien. Børn og unge vil således blive fulgt i pædiatrisk regi, indtil de er udvoksede. Som følge af bedre overlevelsesmuligheder må man forvente øget behov for særlige funktioner for sjældne kroniske sygdomme opstået i barnealderen. En sådan funktion findes i dag for cystisk fibrose, og man kan forvente lignende behov inden for metaboliske sygdomme, neuropædiatri og medfødte misdannelser. I den anden ende af det pædiatriske spektrum må forventes en tiltagende integration af obstetrik, perinatalmedicin og neonatologi.

Pædiatrien vil fortsat være et tværfagligt speciale, hvor den pædiatriske speciallæge har en central koordinerende rolle. I kraft af hastigt voksende muligheder for diagnostik og behandling, vil der være behov for en faglig profilering for den enkelte inden for et fagområde efter afsluttet speciallægeuddannelse.

1.2 Pædiatri i den primære sektor

Almen praksis foretager lovbestemte børneundersøgelser samt diagnostik, behandling og/eller visitation af akut opståede sygdomme hos børn. Desuden foretages i almen praksis kontrol af mindre komplicerede sygdomme efter indlæggelse på pædiatrisk afdeling.

Speciallægepraksis varetager ambulant pædiatri. De allergiske lidelser indgår med stor vægt. Der er ligeledes stor aktivitet inden for visse af de øvrige pædiatriske fagområder. Af de patienter, som henvises til speciallægepraksis, færdigbehandles 97% der.

Der er hel- og deltidspraktiserende speciallæger i Københavns og Frederiksberg kommuner, Bornholms Regionskommune og i alle amter bortset fra Viborg, Ribe og Ringkøbing amter.

Kommunallægers funktion er baseret på Lov om forebyggende Sundhedsordninger for børn og unge. I skoleforløbet tilbydes profylaktiske konsultationer. Herudover ydes speciel indsats over for børn med kroniske sygdomme/handicaps og over for børn med problemer med vækst, udvikling og generel trivsel. Kommunallæger indgår i tæt samarbejde med andre fagpersoner og medvirker til koordinering af indsatsen over for børn med specielle behov, bl.a. i samarbejde med Pædagogisk Psykologisk Rådgivning i kommunerne. Kommunallæger har konsulentfunktion i forhold til børneinstitutioner vedr. generelle og specifikke problemer inden for områderne hygiejne, indeklima og sygdomme hos børn.

1.3 Pædiatri i den sekundære sektor

Basisniveau. Specialet pædiatri udøves væsentligst på de pædiatriske afdelinger med basisfunktion. Der er i Danmark 20 pædiatriske afdelinger med basisfunktion, enten amtsafdelinger, der udelukkende har basisfunktion eller universitetsafdelinger, med kombineret basisfunktion og lands- landsdelsfunktion.

Den pædiatriske afdeling på basisniveau varetager diagnostik, behandling og kontrol inden for funktionsområderne almenpædiatri, neonatologi, allergologi og pulmonologi samt neurologi. Herudover varetages endokrinologi, kardiologi, gastroenterologi, herunder hepatologi, immunologi, reumatologi, hæmatologi, onkologi, nefro-urologi og specielle infektioner samt metaboliske sygdomme i varierende grad på basisniveau evt. i samarbejde med lands-landsdelsafdelinger.

Lands- og landsdelsniveau. Afdelinger med lands- og landsdelsniveau varetager diagnostik og behandlingsmæssige opgaver, der skal være samlet få steder, fordi sygdommene er meget komplicerede eller sjældne. Oftest behandles disse patienter i et tæt forpligtende samarbejde med en pædiatrisk afdeling på basisniveau, eller patienterne overgår til basisniveau efter primær udredning på lands-landsdelsniveau.

1.4 Pædiatriske afdelinger i Region Øst

I 2004 er der i Region Øst 10 afdelinger med pædiatrisk funktion, heraf 3 afdelinger med lands- og landsdelsfunktioner (Rigshospitalet, Hvidovre og Glostrup).

Afdelingerne er fordelt således:

- Hovedstadens Sygehusfællesskab Rigshospitalet, Hvidovre og Amager
- Københavns amt: Glostrup og Gentofte
- Roskilde amt: Roskilde
- Frederiksborg amt: Hillerød
- Vestsjællands amt: Holbæk
- Storstrøms amt: Storstrøm: Næstved og Nykøbing F.

2. Overordnede mål for speciallægeuddannelsen

2.1 Speciallægen i pædiatri

Speciallægen i pædiatri skal udover faglig viden, besidde evnen til samarbejde. Det drejer sig om samarbejde med andre sygehuspecialer, andre faggrupper og amtslige og kommunale instanser.

Speciallægen skal være i stand til at kommunikere med børn og deres familier, at viderebringe information om alvorlig sygdom hos et barn, og kunne indtage rollen som barnets advokat, herunder at iværksætte underretning til sociale myndigheder mhp. foranstaltninger, herunder tvangsfjernelse.

I sagens natur skal lægen evne at behandle umyndige personer og skal i denne forbindelse kunne tage del i de etiske overvejelser det medfører, f.eks. i forbindelse med iværksætte eller ophøre behandling af barnet mod forældres eller barnets vilje.

Lægen skal kunne erhverve sig ny viden inden for lægefaglige, pædagogiske og sociale områder.

Speciallægen i pædiatri skal kunne bruge IT-teknologi indenfor kommunikation, erhvervelse af ny viden og dokumentation af behandling.

2.2 Overordnede formål med hoveduddannelsen

Formålet med hoveduddannelsen i pædiatri er at den uddannelsessøgende læge skal:

- tilegne sig viden, færdigheder og holdninger, der muliggør helhedsbetragtninger i forebyggende og behandlende pædiatrisk praksis
- kunne fungere selvstændigt som pædiatrisk speciallæge, herunder kunne varetage bagvagtsfunktion
- tage ansvar for egen faglige udvikling

- udvikle evnen til at formidle et fagligt budskab til kolleger og andet sundhedspersonale
- opnå indsigt i de videnskabelige metoder, der knytter sig til det pædiatriske speciale

3. Præsentation af uddannelsesforløbet

Hoveduddannelsen varer 48 måneder. Ansættelsen kan påbegyndes efter endt introduktionsuddannelse.

Den uddannelsessøgende skal ved afslutningen af ansættelsen mindst have opnået de kompetencer, der er beskrevet i *Målbeskrivelsen* www.sst.dk

Uddannelsen finder sted ved

Neonatalafdeling GN, H:S Rigshospitalet (neonatologi 6, måneder)

De pædiatriske klinikker, H:S Rigshospitalet (H1, 18 måneder)

Pædiatrisk afdeling L, Københavns Amts sygehus i Gentofte (H2, 24 måneder)

Neonataalklinikken, GN, Rigshospitalet.

Neonataalklinikken, GN, er en højt specialiseret afdeling for intensiv neonatologi.

Neonataalklinikken har 38 senge og 1000-1200 indlæggelser pr. år. Cirka 75% af indlæggelserne sker fra Rigshospitalet (fødegangen, fødeklinikken, barselsgangen, øvrige afdelinger på Rigshospitalet), mens resten er overflyttelser fra fødesteder eller lokale børneafdelinger. Vi har en mindre ambulant funktion med cirka 250 besøg om året. Der er mange telefonopringninger fra såvel forældre, praktiserende læger, andre sygehuse, inklusive Færøerne og Grønland, samt sundhedsplejersker.

Klinikken varetager specielt behandling af:

- Børn med meget lav fødselsvægt
- Respiratorbehandling og anden intensiv behandling af nyfødte
- Behandling af børn med misdannelser og kirurgiske sygdomme i samarbejde med Børnekirurgisk klinik
- Behandling af børn med hjertemisdannelser i samarbejde med børnekardiologer og hjertecenteret
- ECMO-behandling af børn fra hele Danmark
- Intensiv behandling af større børn op til 2 år i samarbejde med Børneafdelingen og Børneanæstesiologisk klinik
- Afhentning af svært syge nyfødte børn samt børn op til cirka 2 år fra hele landet, Grønland og Færøerne.

Forvagtslaget arbejder i 2-holdsdrift i bunden vagt og består af de 6 reserve-læger samt afdelingslæger ansat i ekspertuddannelsesstillinger.

Bagvagtslaget arbejder i døgnvagter med tilkald fra bolig. Der er 1 bagvagt til afdelingen og 1 til transportvagt. Bagvagtslaget består af 12 speciallæger.

Du vil have funktion i forvagtsslaget.
Afdelingen yder præ- og postgraduat undervisning og har en professor.

H1-afdeling: De pædiatriske klinikker Rigshospitalet

Afdelingen har 69 senge ca 20.000 heldøgn pr. år og ca. 13.000 ambulante konsultationer pr. år. Dertil kommer ambulante konsultationer hos paramedicinsk personale (psykologer, socialrådgivere, fysio- og ergoterapeuter, diætister, sygeplejersker og laboranter) samt et stort antal telefonkonsultationer, som omfatter både patienthenvendelser og forespørgsler fra kolleger.

Afdelingen har 36 læger, heraf 26 speciallæger. Afdelingen har 6,5 uddannelsessøgende læger 2 i introduktionsstilling, 2 i H1-stilling og 2H2-stilling ½ læge (6 mdr) er ansat i sideuddannelse til klin.genetik. Afdelingen har 2 vagt-lag,(en forvagt i bunden vagt og en bagvagt med vagt fra bolig). H1- Lægen har funktion i forvagtsslaget.

Afdelingen har en almen pædiatrisk funktion med et optageområde på ca 110.000 heraf 10.000 børn under 16 år

Afdelingen har lands/landsdelsfunktioner i. Cystisk fibrose, kroniske lungesygdomme, kardiologi, neuropædiatri intensiv pædiatri, hæmatologi/onkologi, immunologi (inkl. transplantationsimmunologi) og reumatologi.

Afdelingen yder præ- og postgraduat undervisning og har .1 professor (ubesat)og 2 lektorer.

Afdelingen har særlig forskningsinteresse indenfor hæmatologi/onkologi, kroniske lungesygdomme og cystisk fibrose

Afdelingen er evalueret ved inspektorbesøg. Rapporten kan fås hos den uddannelseansvarlige overlæge.

H2-afdeling: Børneafdelingen, Gentofte Amtssygehus

Afdelingen har 43 senge, hvoraf 6 senge er forbeholdt samedagskirurgi og 9 senge forbeholdt 5-døgns observation. Afdelingen har 3.400 indlæggelser og 10.000 ambulante konsultationer pr. år. Dertil kommer ambulante konsultationer hos paramedicinsk personale (psykologer, socialrådgiver, fysio- og ergoterapeuter, kliniske diætist, sygeplejersker og laboranter) samt et stort antal telefonkonsultationer, som omfatter både patienthenvendelser og forespørgsler fra kolleger.

Afdelingen har 18 læger, heraf 7 speciallæger. Afdelingen har 4 uddannelsessøgende læger inden for pædiatri:2 i introduktionsstilling og 2 i H2-stilling. Der er 1 læger er ansat i subspecialiseringsuddannelse til skiftevis allergologi/pulmonologi og nefro/urologi. Endvidere er på årsbasis 8 læger ansat i 6 måneders blokstilling til almen praksis

Afdelingen har tilknyttet et forskningsafsnit, COPSAC, med forskningsinteresse inden for astma og allergi. Til COPSAC er tilknyttet et professorat.

Afdelingen har 2 vagt-lag,(en forvagt i bunden vagt og en bagvagt med vagt fra bolig). H2 lægen har 24 måneders funktion i bagvagtsslaget

Afdelingerne på Glostrup og Gentofte servicerer de 600.000 beboere i Københavns Amt (og Ydre Østerbro), hvoraf ca. 10% er børn.

Afdelingen særlige interesseområder i allergologi og kroniske lungesygdomme, DAMP, nefro-urologi, benign hæmatologi, reumatologi og gastroentero-

logi. Afdelingen arbejder sammen med Børneafdelingen i Glostrup ved deling af specialefunktioner samt fælles undervisningsdage i hvert kvartal. Afdelingen yder præ- og postgraduat undervisning og har 1 professor (COPSAC) og 2 kliniske lektorer. Afdelingen har særlig forskningsinteresse indenfor interesseområderne. Afdelingen er evalueret ved inspektorbesøg. Rapporten kan fås hos den uddannelseansvarlige overlæge.

4. Præsentation af kompetanceudvikling

Nedenstående skema refererer til Sundhedsstyrelsens *Målbeskrivelse for speciallægeuddannelsen i pædiatri (MB)* og dens overskrifter. Hver kompetence lægges ind i den individuelle uddannelsesplan med dato for målrettet læring og dato for forventet evaluering. Det er herved muligt at fravige den rækkefølge, der er i uddannelsesprogrammet, såfremt det skønnes mest hensigtsmæssigt for den enkelte.

Mål - Hoveduddannelsen i pædiatri

4.1 Medicinsk ekspert

4.1.1 Generel pædiatri, KAS Gentofte

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringstrategi(er)
Kunne smertebehandle børn	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne ordinere, monitorere og justere smertebehandling under hensyntagen til barnets alder, udvikling og funktionsniveau 	Mesterlære Teoretisk kursus Læsning incl. instruks	Audit Vejledersamtale Godkendt kursus
Kunne varetage den lægelige omsorg for kronisk syge børn	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for de psykiske og sociale problemer hos børn og familier forbundet med langvarig eller kronisk sygdom - Vurdere behov og iværksætte og overvåge relevante lægelige og sociale foranstaltninger for det kronisk syge barn og nærmeste pårørende 	Mesterlære Kommunikationskursus Case-præsentation – ved socialpædiatrisk konference	Audit Vejledersamtale Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation/-konference
Kunne transportere syge børn	<ul style="list-style-type: none"> - Visitere barnet til transport - Gøre barnet transportabelt - Gennemføre transport 	Teoretisk kursus Mesterlære Læsning incl. instrukser	Godkendt kursus Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale

4.1.2 Akut pædiatri De pædiatriske klinikker RH

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af akut svært syge børn	<ul style="list-style-type: none"> - Genkende det akut svært syge barn og varetage udredning, behandling og tværfagligt samarbejde ved: <ul style="list-style-type: none"> • Meningitis/sepsis • Dehydrering, kunne iværksætte væske- og elektrolytterapi • Bevidsthedssvækket barn • Respirationsinsufficiens, herunder fremmedlegeme • Kramper • Anafylaksi • Akut abdomen og skrotum • Iværksætte og lede genoplivning af børn i alle aldre 	<p>Vagtarbejde (BMT, traumecenter, afdelinger) superviseret af bagvagt</p> <p>Instrukser gennemgås af mere erfarne kollega i forbindelse med introduktion</p> <p>Genoplivning: Fantom, teoretisk gennemgang samt gennemgang af behandlingsudstyr i introduktion</p>	<p>Struktureret kollegial bedømmelse</p> <p>Godkendt simulation</p> <p>Audit</p> <p>Vejledersamtale</p> <p>Evaluering af case-præsentation</p>

4.1.3 Praktiske færdigheder De pædiatriske klinikker RH

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne anlægge i.v.-adgang	<ul style="list-style-type: none"> - Anlægge venflon på børn i alle aldersgrupper. 	Vagtarbejde	<p>Struktureret kollegial bedømmelse</p> <p>Audit</p>
Kunne foretage lumbalpunktur	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for indikationer, kontraindikationer - Udføre lumbalpunktur 	Punkturdag på operationsgangen	<p>Struktureret kollegial bedømmelse</p> <p>Audit</p>

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne anvende knoglemarvsundersøgelse	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for indikationer for knoglemarvspunktur - Tolke fundene ved knoglemarvsundersøgelse 	Afd. 5054, punkturdag på operationsgangen	Godkendt kursus
Kunne anlægge navle-venekateter	<ul style="list-style-type: none"> - Anlægge en iv-adgang i navlen på et nyfødt barn - Redegøre for indikationer og kontraindikationer herfor 	-	Struktureret kollegial bedømmelse Audit
Kunne foretage blære-punktur	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for indikationer og kunne udføre bærepunktur på et barn under 2 år 	BMT, mesterlære	Struktureret kollegial bedømmelse Audit
Kunne evakuere pneumothorax	<ul style="list-style-type: none"> - Evakuere en pneumothorax i en akut situation. - Redegøre for indikationen for anlæggelse af pleuradræn 	Superviseret ved GN eller thoraxkirurger	Struktureret kollegial bedømmelse Audit
Kunne anvende CPAP behandling	<ul style="list-style-type: none"> - Udføre maske-CPAP og anlægge nasal-CPAP - Redegøre for indikationer og kontraindikationer herfor 	Mesterlære på 5061	Struktureret kollegial bedømmelse Audit
	-		

i4.1.4 Allergologi og pulmonologi, KAS Gentofte

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage allergologisk udredning	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for og identificere de hyppigste allergisymptomer (atopisk dermatitis, astma, høfeber, nældefeber, fødevareallergi) og allergisygdommens forekomst, forløb og prognose - Redegøre for mulige årsagssammenhænge og risikofaktorer - Angive indikationer for allergologisk udredning ved: <ul style="list-style-type: none"> • Fødevarereaktioner • Atopisk dermatitis og urticaria • Astmatisk bronkitis • Astma bronchiale • Rhinoconjunctivitis • Medikamentelle reaktioner • Insektallergi • Latexreaktioner - Udvælge og fortolke allergologiske undersøgelser ud fra kendskab til almindeligt forekommende allergener 	Teoretisk kursus Superviseret ambulatorium i ½ år (af 4 ½-år) Mesterlære Læsning incl.instrukser	Godkendt kursus Gennemgang af ambulante journaler Audit Vejledersamtale
Kunne anvende lungeundersøgelser og bronkial provokation	<ul style="list-style-type: none"> - Selvstændigt udføre peakflowmåling, spirometri og anstrengelsesprovokationstest og fortolke resultaterne - Redegøre for metoder til undersøgelse for bronkial hyperreaktivitet under hensyntagen til barnets alder - Redegøre for indikationer for billeddiagnostiske procedurer - Fortolke røntgenundersøgelse af thorax - Redegøre for indikationer for bronkoskopi, biopsi, bronchoalveolær lavage (BAL) og ciliefunktionsundersøgelser 	Teoretisk kursus Superviseret ambulatorium i ½ år svarende til af 4 ½ år Mesterlære Læsning incl.instrukser Besøge COPSAC ½ dag	Godkendt kursus Gennemgang af ambulante journaler Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse kort ?

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med allergiske sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - Varetage udredning og behandling af: <ul style="list-style-type: none"> • Fødevareallergi • Atopisk dermatit • Astma • Høfeber - Redegøre for indikationer og principper for allergenspecifik behandling <ul style="list-style-type: none"> • Allergenelimination • Allergivaccination 	Mesterlære Superviseret ambulatorium I ½ år i af 4 halvår Case præsentation Teoretisk kursus Læsning incl.instrukser	Audit Gennemgang af ambulante journaler Vejledersamtale Godkendt kursus
Kunne identificere og varetage udredning og behandling af børn med astma	<ul style="list-style-type: none"> - Etablere astmadiagnosen og angive differentialdiagnostiske overvejelser og relevante undersøgelser hos små og store børn med astmatiske symptomer - Klassificere astma sværhedsgraden - Iværksætte behandling og kontrol i henhold til astma sværhedsgrad - Anbefale strategier for kontrol af provokerende faktorer - Etablere en skriftlig behandlingsplan - Varetage undervisning af familien i "self-management" 	Mesterlære Superviseret ambulatorium I ½ år i af i alt 4 halvår Case præsentation Teoretisk kursus Læsning incl. instrukser Fremlægge klassiske forløb ved fagkonference	Audit Gennemgang af ambulante journaler Vejledersamtale Godkendt kursus Struktureret kollegial bedømmelse, kort 20
Kunne behandle med inhalationsdevices	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne instruere i brugen heraf i forskellige aldersgrupper 	Mesterlære Vejledning ved astmasygeplejerske	Struktureret kollegial bedømmelse, kort 6
Kunne identificere cystisk fibrose og cili dyskinesi	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte udredningsprogram ved mistanke om sygdommene og behandle disse i samarbejde med landsdelsafdeling 	Teoretisk kursus Superviseret ambulatorium I ½ år i af i alt 4 halvår Mesterlære Case-præsentation Læsning incl.instrukser	Vejledersamtale Gennemgang af ambulante journaler Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne identificere og visitere børn med kongenitte misdannelser, anatomiske misforhold og kronisk interstitiel lungesygdom	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte udredningsprogram ved mistanke om tilstandene - Visitere til specialafdeling 	Teoretisk kursus Mesterlære Superviseret ambulatorium I ½ år i af i alt 4 halvår Case-præsentation Læsning incl. instrukser	Vejledersamtale Godkendt kursus Gennemgang af ambulante journaler Evaluering af case-præsentation Struktureret kollegial bedømmelse, kort 19

4.1.5 Børnekirurgi De pædiatriske klinikker RH

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage initial behandling af børn med kongenitte kirurgiske sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere tilstanden, varetage den umiddelbare behandling og visitere ved følgende tilstande: <ul style="list-style-type: none"> • Analatresi • Blæreekstrophi • Diafragma hernie • Duodenalatresi • Oesofagusatresi • Gastroscisis • Omphalocele • Uretralklap / svær hydronefrose 	Teoretisk kursus Suppelrende til læring på neonatalklinikken 2 dage i børnekirurgisk amb	Audit Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation Godkendt kursus
Kunne behandle børn med pylorusstenose	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere tilstanden og varetage den umiddelbare behandling 	Superviseret vagtarbejde i samarbejde med børnekirurger	Audit Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med akut abdomen	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne diagnosticere tilstanden og varetage den primære behandling af: <ul style="list-style-type: none"> • Malrotation • Ileus • Volvolus • Invagination • Appendicitis acuta • Akutte scrotale sygdomme 	Superviseret vagtarbejde i samarbejde med børnekirurger	Audit Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage behandling af børn med umbilical- og ingvinalhernier	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte primær behandling 	Superviseret vagtarbejde i samarbejde med børnekirurger	Audit Vejledersamtale

4.1.6 Børneortopædi De pædiatriske klinikker RH

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med misdannelser i led og knogler	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere og viderevisitere: <ul style="list-style-type: none"> • Kongenit hofte luxation • Klumpfod 	1 dag i børneortopæd ambulatorium casepræsentation	Audit Vejledersamtale
Kunne diagnosticere aseptiske knoglenekroser og epifysiolyse	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere og viderevisitere: <ul style="list-style-type: none"> • Calve Perthe • Epifysiolyse 	1 dag i børneortopæd ambulatorium casepræsentation	Audit Vejledersamtale

4.1.7 Børnepsykiatri og psykosomatiske tilstande, KAS Gentofte

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne identificere og behandle/visitere forstyrrelser i mor-barn forhold, tiknytningsforstyrrelser og sociale funktionsforstyrrelser	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere forstyrrelse i det tidlige mor-barn forhold og være i stand til at iværksætte plan for undersøgelse og behandling af disse forstyrrelser - Identificere reaktive tilknytningsforstyrrelser og sociale funktionsforstyrrelser hos 0-3 årige og foretage visitation heraf 	Teoretisk kursus Mesterlære Deltage i tværfaglige konferencer med børnepsykiater Case-præsentation Superviseret ansvar for min. 3 behandlingsforløb på L 204	Vejledersamtale Evaluering af case-præsentation Evaluering af behandlingsforløb Godkendt kursus
Kunne identificere symptomer på psykiske belastningsreaktioner og visitere	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere symptomerne på psykiske belastningsreaktioner, stresstilstande og post traumatisk stress disorder (PTSD) på forskellige alderstrin og foretage visitation heraf 	Teoretisk kursus Mesterlære Deltage i tværfaglige konferencer med børnepsykiater Case-præsentation Superviseret ansvar for min. 3 behandlingsforløb på L 204	Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation Evaluering af behandlingsforløb Godkendt kursus
Kunne identificere tegn på gennemgribende udviklingsforstyrrelser og visitere	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere typiske kliniske manifestationer af generelle, gennemgribende og specifikke udviklingsforstyrrelser og foretage visitation heraf 	Teoretisk kursus Mesterlære Deltage i tværfaglige konferencer med børnepsykiater Case-præsentation Superviseret ansvar for min. 3 behandlingsforløb på L 204	Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation Godkendt kursus Evaluering af behandlingsforløb
Kunne identificere adfærdsforstyrrelser og diagnosticere DAMP samt visitere	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere typiske kliniske manifestationer på disse tilstande - Redegøre for de diagnostiske kriterier for DAMP - Henvise til børnepsykiatrisk eller neuropædiatrisk vurdering 	Teoretisk kursus Mesterlære Deltage i tværfaglige konferencer med børnepsykiater Case-præsentation Fokuseret ophold i DAMP-ambulatorium 5 dage -spredt	Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation Godkendt kursus Evaluering af behandlingsforløb

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med psykosomatiske sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for psykosomatiske reaktioner og somatiseringstilstande hos børn på forskellige alderstrin - Indgå i tværfaglig behandlingen heraf 	Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation Superviseret ansvar for min 3 behandlingsforløb på L 204 Selvstændig funktion i gas. amb. ½ år i af fire halvår	Godkendt kursus Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation Evaluering af behandlingsforløb Evaluering af ambulante journaler
Kunne varetage behandling af suicidal adfærd hos børn og unge	<ul style="list-style-type: none"> - Foretage akut klinisk vurdering og somatisk behandling - Indgå i tværfaglig behandling - Vurdere indikation for akutte forholdsregler til beskyttelse af barnet 	Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation Superviseret ansvar for min. 3 behandlingsforløb på L 204 Samarbejde med børnepsykiatrisk ambulatorium	Godkendt kursus Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation Evaluering af behandlingsforløb

4.1.8 Endokrinologi, KAS Gentofte

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn og unge med type 1 diabetes	<ul style="list-style-type: none"> - Anvende forskellige insulinbehandlingsregimer - Redegøre for diætbehandling 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Fokuseret ophold –se plan Læsning incl. instrukser	Vejledersamtale Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Afrapportering, fokuseret ophold

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne udrede børn med vækstforstyrrelser	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte udredning af børn med patologiske vækstmønstre - Redegøre for væksthormon behandling og hvad denne indebærer 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Superviseret ambulatorium i gastroenterologi og ernæring ½ år i af i alt 4 halvår Fremlægge patienter til endokrinologisk konference	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation Gennemgang af ambulante journaler Struktureret kollegial bedømmelse, kort 3
Kunne varetage den initiale behandling af børn med mistanke om binyrebarkhypo- og hyperfunktion	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere symptomer og tegn på sygdommen. - Iværksætte initiale undersøgelser m.h.p. at afkræfte eller bekræfte diagnosen. 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af case-præsentation
Kunne varetage behandling af børn i glukokortikoidbehandling	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte <i>substitution</i> med glukokortikoider efter ophør af farmakologisk behandling med disse hormoner - Foretage ændring af <i>substitutionsbehandling</i> under sygdom (steroidparaply) - Redegøre for bivirkninger ved farmakologisk behandling med glukokortikoider, specielt de særlige pædiatriske 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Superviseret ambulatorium (gastro- og/eller allergi-)	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation Gennemgang af ambulante journaler
Kunne varetage den initiale behandling af børn med adrenogenitalt syndrom	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for de typiske symptomer, tegn og laboratorieværdier hos den nyfødte - Identificere den sent debuterende form - Iværksætte de initiale undersøgelser og behandling 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af case-præsentation

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med abnorm pubertetsudvikling	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere abnorm pubertetsudvikling - Iværksætte udredningsprogram - Redegøre for behandlingsprincipperne 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Superviseret selvstændig deltagelse af gastro-ambulatorium	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation Gennemgang af ambulante journaler
Kunne diagnosticere Klinefelter' og Turner's syndrom	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere de karakteristiske symptomer og fund - Diagnosticere tilstanden 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Superviseret gastro-ambulatorium og endokrinologiske konferencer	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Gennemgang af ambulante journaler
Kunne identificere intersex	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere tilstanden og redegøre for de almindeligste årsager hertil 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation
Kunne varetage behandling af børn med kongenitte genitalmisdannelser	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere de mest almindelige kongenitte misdannelser - Vurdere om tilstanden kræver akut udredning og behandling - Behandle labial-syneki og phimosis 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation
Kunne varetage behandling af børn med sygdomme i glandula thyreoidea	<ul style="list-style-type: none"> - Udrede børn med mistanke om thyreoideasygdomme - Redegøre for behandling af hypothyreose - Redegøre for screening for kongenit hypothyreose og kunne reagere på abnormt svar 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Fokuseret ophold 3 dage i thyreoidea-ambulatorium Deltagelse i endokrinologisk konference	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation Gennemgang af ambulante journaler

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med rachitis	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere rachitis - Behandle ernæringsbetinget rachitis 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Superviseret ambulatorium (gastroenterologi et ½ år i af i alt 4 halvår)	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af case-præsentation Gennemgang af ambulante journaler

4.1.9 Ernæring, KAS Gentofte

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med underernæring og dårlig trivsel	<ul style="list-style-type: none"> - Optage ernæringsanamnese, lave udredningsprogram og opstille behandlingsprogram for underernæring og ernæringsmæssige mangelsygdomme - Estimere aldersrelateret protein- og energibehov 	Mesterlære Case-præsentation Superviseret ambulatorium (gastroenterologi et ½ år i af i alt 4 halvår) Læsning incl. instrukser	Struktureret kollegial bedømmelse, kort 18 Audit Vejledersamtale Gennemgang af ambulante journaler
Kunne behandle børn med adipositas	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere adipositas og udrede forskellige årsager hertil samt stå for koordinering af behandling og kontrol - Rådgive om kostomlægning og motion 	Teoretisk kursus Mesterlære	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus
Kunne varetage parenteral ernæring af børn	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for indikation for parenteral ernæring - Indlede og kontrollere behandlingen 	Teoretisk undervisning Mesterlære Case-præsentation/- ansvar Stuegang på relevante patienter Læsning incl. instrukser	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Case-evaluering

4.1.10 Gastroenterologi, KAS Gentofte

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med gastrointestinal blødning	<ul style="list-style-type: none"> – Udrede og behandle akut og kronisk gastrointestinal blødning 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus	Vejledersamtale Audit Evaluering af case-præsentation Godkendt kursus
Kunne behandle børn med opkast, gylpen og reflux	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for differetialdiagnostiske muligheder 	Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation Superviseret ambulatorium (gastroenterologi et ½ år i af i alt 4 halvår) Læsning incl.instrukser	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Gennemgang af ambulante journaler
Kunne behandle børn med inflammatoriske tarmsygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte initialt udredningsprogram – Redegøre for retningslinierne for visitation 	Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation Superviseret ambulatorium (gastroenterologi et ½ år i af i alt 4 halvår) Læsning incl. instrukser	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation Gennemgang af ambulante journaler
Kunne behandle børn med diarretilstand	<ul style="list-style-type: none"> – Forestå udredningsprogram og behandling af akut of kronisk diarre – Redegøre for retningslinier for visitation 	Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation Superviseret ambulatorium (gastroenterologi et ½ år i af i alt 4 halvår) Læsning incl. instrukser	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Gennemgang af ambulante journaler

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med obstipation og encoprese	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte udredningsprogram, herunder for Hirschsprungs sygdom - Behandle og redegøre for retningslinier for visitation 	Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation Superviseret ambulatorium (gastroenterologi et ½ år i alt 4 halvår) Læsning incl. instrukser	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Gennemgang af ambulante journaler
Kunne behandle børn med malabsorption	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte udredningsprogram og behandling, herunder specialdiæter 	Mesterlære Case-præsentation Superviseret ambulatorium (gastroenterologi et ½ år i alt 4 halvår) Læsning incl. instrukser Teoretisk kursus	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Gennemgang af ambulante journaler

4.1.11 Genetik De pædiatriske klinikker RH

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med genetisk betingede sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for almindelige former for nedarvede og metaboliske sygdomme - Iværksætte initial diagnostisk udredning af de mest almindelige genetiske og metaboliske sygdomme på baggrund af anamnese og symptomer - Visitere til genetisk rådgivning og prænatal diagnostik 	Teoretisk kursus 2 dage klinisk genetisk ambulatorium Case-præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation Afrapportering fra fokuseret ophold
Kunne varetage behandling af børn med mistanke om kromosomsygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - Undersøge et barn mhp. dysmorfe træk og misdannelser - Diagnosticere de mest hyppigst forekommende kromosomsygdomme (trisomi 13,18,21) 	se ovenfor	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation Afrapportering fra fokuseret ophold

4.1.12 Hepatologi, KAS Gentofte

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med toxisk leverpåvirkning og leverinsufficiens	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere og starte initial behandling - Visitere til specialafdeling - Redegøre for indikationer, risici og nødvendige forprøver til leverbiopsi 	Teoretisk kursus Case præsentation Superviseret ambulatorium (gastroenterologi et ½ år i alt 4 halvår) Læsning incl. instrukser	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation Gennemgang af ambulante journaler

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med hyperbilirubinæmi efter neonatalperioden	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte initialt udredningsprogram - Redegøre for indikationer for visitation 	Teoretisk kursus Case præsentation Læsning incl.instrukser	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med hepatitis	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere og behandle infektiøse leverinfektioner - Redegøre for indikationer for visitation til specialafdeling - Redegøre for retningslinier for screening og vaccination 	Teoretisk kursus Case præsentation Læsning incl. instrukser	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation

4.1.13 Hæmatologi og onkologi De pædiatriske klinikker RH

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med anæmi, erythrocyt sygdomme og hæmoglobinopatier	<ul style="list-style-type: none"> - Behandle jernmangelanæmi - Subklassificere øvrige former for anæmi og redegøre for visitationsregler 	Teoretisk kursus 2 dage i benign amb Case-præsentation	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med ITP	<ul style="list-style-type: none"> - Behandle ITP 	Teoretisk kursus Kende instruks Benign amb (se ovenfor) Case-præsentation	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med patologisk hæmostase	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere og iværksætte initial behandling af børn med dissemineret intravaskulær koagulation (DIC) - Identificere og visitere børn med hæmofili 	Teoretisk kursus 5054/5061- septisk barn Case præsentation 1 dag i hæmofiliamb.	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation

Kunne varetage behandling af børn med lymfadenopati	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for differentialdiagnoser og retningslinier for visitation 	Henviste børn i BMT Hæmatologisk amb 3 dage Case præsentation	Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage behandling af børn med leukæmi og lymfomer	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte primær udredning – Visitere til specialafdeling 	Teoretisk kursus Stuegang 5054 i alt i mindst 10 dage –skrive journal og iværksætte undersøgelser på 2 nye leukæmi/lymfom pt.	Vejledersamtale Godkendt kursus Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne varetage behandling af børn med solide tumorer incl. CNS tumorer	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte primær udredning – Visitere til specialafdeling 	Teoretisk kursus Stuegang 5054 som ovenfor nævnt Skrive journal og iværksætte undersøgelser på mindst 1 ny solid tumor og 1 ny hjernetumor patient 1 dag i hjernetumorambulatoriet	Vejledersamtale Godkendt kursus Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne varetage behandling af børn med hyperuricæmi	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere og indlede behandling inden overflytning til specialafdeling 	Teoretisk kursus Lære instruks vagtarbejde	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation

4.1.14 Infektioner – Immunologi De pædiatriske klinikker RH

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringstrategi(er)
-----	---	---------------------	------------------------

Kunne behandle børn med infektionssygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - • Bakteriæmi og sepsis • Meningitis og encephalitis • Øvre luftvejsinfektioner • Hudinfektioner • Osteomyelitis og purulent arthritis - Vurdere hvornår yderligere udredning for tilgrundliggende årsager til (recidiverende) infektion er indiceret 	<p>mesterlære (dagtid samt vagter) 5 cases, Litteratur: Nelson Red book, report of the committee on infectious diseases www.padiatri.dk; DPS vejledninger; links RH og Hvidovre vejledninger</p>	<p>Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation Godkendt kursus Struktureret kolelgial bedømmelse</p>
Kunne varetage behandling af børn med komplikationer til nedre luftvejsinfektioner	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere og behandle <ul style="list-style-type: none"> • Atelektase • Bronkiektasier • Absces • Empyem 	<p>Deltagelse i Lunge-CF amb Gennemgå 5 CF patientforløb for forekomst, diagnostik og behandling af atelektaser og bronkiektasier</p> <p>Læse instruks om empyem på intranet</p>	<p>Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation</p>
Kunne behandle børn med importerede infektionssygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for diagnostik og behandling af de hyppigste importerede infektionssygdomme (malaria, TB, hepatitis, gastroenteritis) - Anvende isolationsregler på danske hospitaler - Vurdere hvornår tropemedicinsk ekspertise bør konsulteres 	<p>Litteratur: Tropical medicin, Dion R. Bell, Blackwell science Mesterlære (dagtid samt vagter.) Tilkaldes af stuegangsgående/vejleder</p>	<p>Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation</p>

<p>Kunne behandle børn med immundefekter og auto-immune sygdomme</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere og behandle <ul style="list-style-type: none"> • Juvenil kronisk arthrititis • Febris rheumatica • Schonlein-Henochs vaskulitis • Kawasaki's sygdom - Varetage den initiale udredning og behandling af <ul style="list-style-type: none"> • Primære immundefekter (B- og T-celledefekter, fagocytdefekter, Komplement og MBL-mangel) • Sekundære immundefekter (AIDS) - Vurdere hvornår immunologisk, reumatologisk eller infektionsmedicinsk ekspertise bør konsulteres 	<p>1 superviseret modtagelse af ny patient 3 dage i rheumaambulatorium gennemgå 3 udvalgte cases med børnerheumatolog Litteratur Textbook of pediatric rheumatology, Cassidy and Petty, Saunders, fourth ed.</p>	<p>Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation Afrapportering af fokuseret ophold</p>
<p>Kunne varetage behandling af infektioner hos immunkompromiterede børn</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte initial behandling, evt. i samråd med specialafdeling 	<p>1 dag i TXID ambulatorium og gennemgå 3 udvalgte cases med specialekyndig</p>	<p>Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation</p>

4.1.15 Kardiologi De pædiatriske klinikker RH

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med hjertesygdom	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere kliniske tegn på hjertesygdom - Opstille relevant og prioriteret undersøgelsesprogram. - Diagnosticere kardiell mislyd (> st. 3) - Analysere EKG og genkende almindelige forandringer - Varetage initialbehandling, herunder specielt prostaglandin- og antikongestiv behandling - Iværksætte initialbehandling ved hjerterytmeforstyrrelser 	Fokuseret ophold i børnehjerteambulatorium og sengeafsnit i 5 dage Teoretisk kursus Case-præsentation	Audit Vejledersamtale Godkendt kursus Afrapportering af fokuseret ophold Evaluering af casepræsentation

4.1.16 Lungesygdomme, KAS Gentofte

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle cystisk fibrose og ciliedyskinesi	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte udredningsprogram ved mistanke om sygdomme og behandle disse i samarbejde med landsdelsafdeling 	Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation Superviseret ambulatorium I halvår af i alt 4 halvår Læsning incl. instrukser	Vejledersamtale Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Gennemgang af ambulante journaler
Kunne genkende og visitere børn med kongenitte misdannelser og anatomiske misforhold	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte udredningsprogram ved mistanke om tilstandene - Visitere til specialafdeling 	Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation Superviseret ambulatorium I halvår af i alt 4 halvår Læsning incl. instrukser	Vejledersamtale Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Gennemgang af ambulante journaler

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne genkende og visitere børn med kronisk interstitiel lungesygdom	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte udredningsprogram ved mistanke om tilstandene - Visitere til specialafdeling 	Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation Superviseret ambulatorium i halvår af i alt 4 halvår Læsning incl. instrukser	Vejledersamtale Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Gennemgang af ambulante journaler

4.1.17 Nefrourologi De pædiatriske klinikker RH

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med inkontinens og eneures	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for indikationerne for invasive urodynamiske undersøgelser - Behandle inkontinens og enuresis 	Teoretisk kursus Superviseret distriktspæd. amb.	Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne behandle børn med hæmaturi	<ul style="list-style-type: none"> - Udrede og ambulat følge op ved hæmaturi - Vurdere hæmaturi som led i systemsygdom 	Teoretisk kursus Superviseret distriktspæd. amb	Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med urinvejsinfektion	<ul style="list-style-type: none"> - Vurdere resultatet af urinstix, urinmikroskopi og mikrobiologisk dyrkningssvar og iværksætte antibiotisk behandling - Gennemføre opfølgingsprogram, herunder profylaktiske foranstaltninger og samarbejde med specialafdeling 	Teoretisk kursus, Klin. arb. i BMT, stuegang/vagtarbejde i sengeafsnittene Case- præsentation	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse

Kunne varetage behandling af børn med nefrotisk syndrom	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte udredningsprogram og behandling - Planlægge ambulante opfølgingsprogram - Visitere mhp. nyrebiopsi og/eller behandling på specialafdeling 	Teoretisk kursus, 2 Casepræsentation Litteratur www@paediatri.dk Pediatric Nephrology Bar-rat, Avner, Harmon	Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage behandling af børn med glomerulonephritis	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte udredningsprogram og behandling - Planlægge ambulante opfølgingsprogram - Visitere mhp. nyrebiopsi og/eller behandling på specialafdeling 	Teoretisk kursus med vejlederindgå i klin arbejde på 5062/5061 ved indlagte tilfælde	Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation Afrapportering fra fokuseret ophold
Kunne varetage primær behandling af børn med hæmolytisk uræmisk syndrom	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere og iværksætte den primære udredning i - Visitere til specialafdeling 	Teoretisk kursus Cases med vejleder klin. arb. på 5062/5061 ved indlagte tilfælde	Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage primær udredning af børn med kongenitte afløbsproblemer i urinvejene	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for de hyppigste årsager til kongenitte urologiske afløbsproblemer - Opstille program for undersøgelse og behandling, herunder visitation - Rådgive om postnatal opfølgning hos børn, hvor der intrauterint er påvist afløbshindring 	Teoretisk kursus, Cases med vejleder (Overlap med neonatal børnekir. funktion, som kunne medinddrages)	Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med proteinuri	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere, behandle og forestå opfølgning samt visitere til specialafdeling 	Teoretisk kursus og cases med vejleder	Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation

4.1.18 Neonatologi Neonatalklinikken GN, Rigshospitalet

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringstrategi(er)
-----	---	---------------------	------------------------

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage prænatal rådgivning ved præterm fødsel	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for visitationsregler for præmature børn - Beskrive almindelig behandling ved præmaturitet og kunne redegøre for omtrentlige prognoser for overlevelse og senfølger ved fødsel efter 24 uger, 28 uger, 32 uger - Varetage information af forældre med truende for tidlig fødsel 	Mesterlære Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Audit Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale
Kunne varetage den almene behandling af nyfødte og præmature børn	<ul style="list-style-type: none"> - Ordine væske og ernæring til børn med ukompliceret forløb og gestationsalder 28 uger eller højere - Tilrettelægge passende overvågning ved det ukomplicerede forløb med gestationsalder 28 uger eller højere 	Mesterlære Teoretisk kursus Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Audit Godkendt kursus Vejledersamtale
Kunne varetage den initiale behandling ved fødsel	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for visitation for indlæggelse på neonatalafsnit 	Praktisk kursus Mesterlære	Godkendt kursus Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne genoplive nyfødte	<ul style="list-style-type: none"> - Behandle respiratorisk og/eller cirkulatorisk insufficiens - Redegøre for indikation for endotracheal intubation - Mestre intubation på et fantom 	Praktisk kursus Mesterlære Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Godkendt kursus Audit Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne behandle et nyfødt barn med abstinenser	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere børn med risiko for at udvikle abstinenser efter fødslen, etablere relevant monitorering og iværksætte eventuel behandling - Etablere kontakt til og samarbejde med de sociale myndigheder vedr. den videre udredning af barnet 	Teoretisk kursus Case-præsentation	Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn udsat for perinatal asfyksi	<ul style="list-style-type: none"> - Behandle kramper hos nyfødte - Etablere monitorering, opstille relevante undersøgelsesprogrammer til vurdering af prognose ved let og svær asfyxi, samt planlægge efterkontrol - Vurdere grundlaget for beslutning om indstilling af behandling efter svær perinatal asfyxi 	Teoretisk kursus Case-præsentation Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle neonatal ikterus	<ul style="list-style-type: none"> - Tilrettelægge undersøgelsesprogram og iværksætte behandling - Redegøre for visitation ved kompliceret hyperbilirubinæmi eller immunisering 	Teoretisk kursus Mesterlære Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Godkendt kursus Audit Vejledersamtale
Kunne behandle børn med respiratorisk distress, RDS og BPD	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere og iværksætte umiddelbar behandling. - Forestå videre behandling af respiratorisk distress syndrom (RDS) og kunne diagnosticere, behandle og redegøre for prognose ved bronchopulmonal dysplasi (BPD) 	Teoretisk kursus Mesterlære Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Godkendt kursus Audit Vejledersamtale
Kunne iværksætte undersøgelse for ROP	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for screeningsprogram, behandling og prognose for retinopathy of the premature (ROP) 	Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Multiple choice test
Kunne varetage behandling af NEC	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere, iværksætte behandling og foretage visitation ved nekrotiserende enterocolitis (NEC) 	Teoretisk kursus Mesterlære Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Godkendt kursus Audit Vejledersamtale
Kunne transportere syge nyfødte	<ul style="list-style-type: none"> - Stabilisere barnet inden transport - Redegøre for relevante niveauer for monitorering under transport, og begrænsninger i disse - Redegøre for rammerne / begrænsningerne for gennemførelse af behandling under pågående transport 	Mesterlære Selvstudium: relevante instrukser	Struktureret kollegial bedømmelse

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne forestå opfølgning af for tidligt fødte og syge nyfødte børn	<ul style="list-style-type: none">- Visitere nyfødte børn med behov for opfølgning, og tilrettelægge et relevant program- Redegøre for langtidsprognose ved ukompliceret forløb- Redegøre for de hyppigst forekommende komplikationer og deres indflydelse på prognosen (ROP, BPD, intraventrikulær blødning (IVH), periventrikulær leukomalaci (PVL))	Superviseret ambulatorium Mesterlære Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Audit Audit Vejledersamtale

4.1.19 Neuropædiatri De pædiatriske klinikker RH

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med oligofreni	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte diagnostisk udredningsprogram - Redegøre for samarbejdspartnere og deres arbejdsmetoder 	Teoretisk kursus Supervisoret ambulatorium Deltage i 5 neurometaboliske konferencer	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit
Kunne behandle børn med hovedtraumer	<ul style="list-style-type: none"> - Foretage udredning og iværksætte fornøden behandling i tilfælde af intrakranielle komplikationer i samarbejde med relevante specialer - Varetage visitation 	Vagtarbejde Stuegang 5062 – neurokirurgiske patienter	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage initial behandling af børn med neurokirurgiske sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere børn mistænkt for behandlingskrævende neurokirurgiske lidelser - Diagnosticere hydrocephalus, myelomeningocele og encephalocele - Redegøre for primær behandling af børn med myelomeningocele, encephalocele og hydrocephalus - Beskrive regler for visitation af børn med neurokirurgiske lidelser 	Stuegang 5062 – neurokirurgiske patienter Myelomeningoceleamb 1 dag Stuegang 5062 – neurokirurgiske patienter Vagtarbejde	Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage den initiale behandling af cerebrovaskulære sygdomme, traumer og infektioner i spinalkanalen	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere, indlede akut behandling og visitere ved <ul style="list-style-type: none"> • Transversel myelitis • Guillan-Barre • Todd's parese • Cerebrovaskulær sygdom 	Vagtarbejde Neuropædiatrisk ambulatorium	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage behandling af børn med cerebral parese	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere CP og foretage udredning mhp. ætiologi - Forestå ambulatant opfølgning 	Skrive journal på nyhenvist CP	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med epilepsi	<ul style="list-style-type: none"> - Udrede, diagnosticere og indlede behandling af de almindeligste anfaldsformer og epileptiske syndromer i barnealderen, incl. status epilepticus 	Vagtarbejde Superviseret neuropædiatrisk amb Stuegang 5062	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne diagnosticere ikke-epileptiske anfald	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere affektkramper, lipotymi, dystonier og "tomgang" hos retarderede 	Videosupervision af 1 case	Godkendt kursus Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med hovedpine	<ul style="list-style-type: none"> - Udrede og behandle migræne, spændingshovedpine og andre former for hovedpine 	Skrive journal på nyhenvist patient	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit
Kunne identificere neurocutane sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere Mb. Recklinghausen og Tuberos Sclerose - Iværksætte primær udredning - Foretage visitation 	1 ambulatoriedag i KSH	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne visitere børn med hjerneskade til rehabilitering	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for indikationer for rehabilitering af et barn med erhvervet hjerneskade - Henvise til relevant behandlingssted 	Teoretisk kursus	Godkendt kursus
Kunne identificere og visitere neuromuskulære sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere børn med mistanke om neuromuskulær sygdom - Varetage primær udredning - Visitere til specialafdeling 	1 ambulatoriedag hos FJH	Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation
	-	1 ambulatoriedag hos FJH	

4.1.20 Socialpædiatri, KAS Gentofte

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne tage vare for børn udsat for overgreb eller neglect	<ul style="list-style-type: none">– Identificere fysiske og psykiske symptomer der giver mistanke om psykisk, fysisk (herunder seksuelt) overgreb eller neglect– Varetage udredning og dokumentation, herunder behov for beskyttelse af barnet– Indgå i tværfaglig behandling af børn udsat for fysisk (herunder seksuelt) eller psykisk overgreb eller neglect– Redegøre for psykiatriske symptomers betydning som mulige indikatorer for generel mistrivsel, herunder som reaktion på forskellige former for omsorgssvigt	Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation Aktiv leder af socialpædiatriske ugekonferencer sidste år Aktiv ansvarlig for min. 3 forløb på L 204 Læsning, incl instrukser Vagter og i ambulatorium	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation Evaluering af konferenceforløb

4.2 Kommunikator, KAS GEntofte

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne kommunikere med børn og forældre	<ul style="list-style-type: none"> - Kommunikere med børn med udviklingsforstyrrelser - Kommunikere med kommende forældre 	Mesterlære Teoretisk kursus Superviserede samtaler	Godkendt kursus Vejledersamtaler Audit Struktureret kollegial bedømmelse, kort 11
Kunne informere om undersøgelsesresultater	<ul style="list-style-type: none"> - Informere om resultater af individuelle undersøgelser til børn, forældre og samarbejdspartnere i relation til den kendte medicinske viden på området 	Mesterlære Teoretisk kursus Superviserede samtaler	Godkendt kursus Vejledersamtaler Audit Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne vejlede børn og forældre	<ul style="list-style-type: none"> - Informere, sikre forståelse og vejlede børn og forældre i forbindelse med deres beslutninger vedrørende diagnostik og behandling 	Mesterlære Teoretisk kursus Superviseret samtale Læsning – egen viden forudsætning for at kunne give den videre	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne varetage den vanskelige samtale	<ul style="list-style-type: none"> - Forberede og varetage "den vanskelige" samtale med børn og/eller forældre 	Mesterlære Teoretisk kursus Superviseret samtale	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus
Kunne kommunikere med tilgrænsende specialer og faggrupper	<ul style="list-style-type: none"> - Formidle medicinsk viden i forståelig / anvendelig form til samarbejdspartnere 	Udfærdigelse af erklæringer Teoretisk kursus Regelmæssig undervisning af tilgrænsende faggrupper Udfærdigelse af instruks- og patientinformationsmateriale	Godkendt kursus Vejledersamtale Godkendte erklæringer Evaluering af undervisning Evaluering af materiale ved konference

4.3 Sundhedsfremmer De pædiatriske klinikker RH

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne anvende screenings-programmer	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for det danske neonatale screeningsprogram og vejlede forældre på denne baggrund - Redegøre for de etiske problemstillinger ved screening - Visitere patienter i særlige risikogrupper til relevant screening 	Teoretisk kursus Superviseret klinisk arbejde	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit
Kunne anvende forebyggelses-programmer	<ul style="list-style-type: none"> - Indgå i generelle nationale forebyggelsesprogrammer vedrørende raske børn (profylaktiske børneundersøgelser, vaccinationer) - Indgå i forebyggelsesprogrammer vedrørende børn med specifikke lidelser (allergi, diabetes, adipositas) - Deltage i opsporingen af børn med risiko for specifikke lidelser 	Teoretisk kursus Superviseret klinisk arbejde www.@paediatri.dk	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit
Kunne anvende anbefalinger om ernæring	<ul style="list-style-type: none"> - Rådgive om alderssvarende kost herunder for varighed af fuld amning, introduktion af overgangskost, skemad, fast føde og komælk - Redegøre for kontraindikationer for amning 	Teoretisk kursus Mesterlære	Godkendt kursus Vejledersamtale
Kunne iværksætte isolation af børn med smitsomme sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - For børn med infektionssygdomme kunne redegøre for hvilke patienter, der bør isoleres, hvilken grad af isolation de bør underkastes, og hvornår de kan afisoleres - For børn med importerede sygdomme kunne redegøre for hvilke patienter, der bør isoleres, hvilken grad af isolation de bør underkastes, og hvornår de kan afisoleres 	Selvstudium instrukser afd 5061 Mesterlære	Vejledersamtale

Kunne vejlede om forebyggelse ved allergiske sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - vejlede familier med børn med allergisk sygdom vedr. miljøfaktorer inkl. forebyggende tiltag (boligforhold, husdyr, husstøvmider, tobaksrøg) med henblik på barnets prognose og fremtid inkl. betydning for uddannelse og erhvervsvalg - vejlede vordende / nybagte forældre med hensyn til risiko for, og forebyggelse af udvikling af allergisk sygdom hos det ventede / nyfødte barn vedr. ernæring og miljøfaktorer (boligforhold, husdyr, husstøvmider, tobaksrøg) 	<p>Teoretisk kursus Superviseret lungeaambulatorium Læse: www.paediatri.dk/vejledninger : "Retningslinier for allergiudredning af børn: Hvem, hvornår og hvordan?"</p>	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit
---	--	--	---

4.4 Akademiker, KAS Gentofte

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne kritisk vurdere og formidle videnskabelig litteratur	<ul style="list-style-type: none"> - Forholde sig kritisk til videnskabelig litteratur på baggrund af kendskab til basal medicinsk statistik og videnskabsetik. - Formidle videnskabelig litteratur for kolleger 	Læse og fremlægge ny viden for kolleger eller ved videnskabelige møder Aktiv deltager i faglige konferencer	Vejledersamtale
Kunne løse kliniske problemstillinger	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere og afgrænse en klinisk problemstilling - Formulere og gennemføre en strategi for løsning/belysning af problemet/spørgsmålet - Foreslå og implementer løsning (evidensbaseret) af den kliniske problemstilling 	Regelmæssigt fremlægge "vanskelig" patient/case ved konference Lave udkast og færdiggøre nye instrukser Læsning incl. instrukser	Evaluering af case-præsentation Vejledersamtaler Instruks-evaluering
Kunne udføre videnskabelig forskning	<ul style="list-style-type: none"> - Formulere en videnskabelig problemstilling - Udarbejde en projektbeskrivelse - Gennemføre projektet og sammenfatte resultaterne - Formidle og perspektivere resultatet overfor kolleger 	Forskningstræningskursus Søge relevant litteratur Deltagelse i journal club	Godkendelse af kursus Vejledersamtale Præsentation af projekt for kolleger

4.5 Professionel, KAS Gentofte

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne opretholde og udvide faglig kompetence	<ul style="list-style-type: none"> - Vurdere egne faglige evner og begrænsninger og anvende hensigtsmæssige strategier til udvikling af egen kompetence. 	Teoretisk kursus Mesterlære Læsning af faglitteratur	Vejledersamtale Godkendt kursus
Kunne sikre faglig og personlig integritet	<ul style="list-style-type: none"> - Etablere, fastholde og afslutte en lægefaglig relation til børn og forældre <ul style="list-style-type: none"> • generelt • hos børn med livstruende sygdomme • hos børn med kroniske sygdomme • ved mistanke om overgreb mod barnet 	Teoretisk kursus Mesterlære Faglig, teoretisk indsigt er basis for lægefaget - læsning	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus
Kunne agere i overensstemmelse med nationale og internationale love og deklARATIONER	<ul style="list-style-type: none"> - Arbejde klinisk og forskningsmæssigt i overensstemmelse med gældende nationale og internationale love og deklARATIONER - Redegøre for de vigtigste internationale konventioner der støtter børns udvikling og sundhed - Redegøre for de vigtigste danske organisationer, der arbejder for børns udvikling og sundhed - Redegøre for hvilke sundhedsfremmende, forebyggende, diagnostiske, behandlingsmæssige og kommunikative tilbud børn er berettiget til når de ikke er danske statsborgere eller kommer hertil fra udlandet - Redegøre for børns retsstilling 	Teoretisk kursus Mesterlære Læsning	Vejledersamtale Godkendt kursus

Kunne agere i henhold til den danske social-lovgivning	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for formål og indhold i loven om forebyggende sundhedsordninger for børn og unge – Redegøre for principperne i den sociale lovgivning for børn og unge i Danmark i nyere tid, herunder specielt underretningsspligten samt foranstaltninger og kompensationer der findes for børn med behov for særlig støtte, indgribende lidelser eller betydelig og varig nedsat funktionsevne 	Teoretisk kursus Mesterlære Udfærdige relevante erklæringer Kontakte relevante institutioner Deltage evt. lede møder med forvaltningen	Godkendt kursus Vejledersamtale Godkendelse af erklæring Evaluering af forløb
Kunne agere i henhold til folkeskole-lovgivning og PPR	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for folkeskolelovens overordnede mål og specialundervisningstilbud – Redegøre for Pædagogisk Psykologisk Rådgivnings formål og tilbud 	Teoretisk kursus Mesterlære Udfærdige relevante erklæringer Etablere relevante kontakter – incl. afvikling af møder	Godkendt kursus Vejledersamtaler Deltagelse i møder Godkendelse af erklæringer Evaluering af forløb

4.6 Samarbejder, KAS Gentofte

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringstrategi(er)
Kunne deltage i tværfagligt samarbejde	<ul style="list-style-type: none"> – Indgå i tværfaglige teams med respekt for øvrige medlemmers holdninger og ekspertise – Fastlægge behandlingsplan for en patient i samarbejde med patient, forældre og det tværfaglige team 	Mesterlære Deltagelse i tværfaglige møder Respektere medarbejdere Indsigt i forældres reaktion på sygt barn Læsning	Audit Vejledersamtale Evaluering af møder/-ledelse
Kunne indgå i samarbejde med øvrige offentlige myndigheder	<ul style="list-style-type: none"> – Deltage i samarbejde mellem sundhedsvæsenet og sociale myndigheder, skolevæsen, politi og andre 	Mesterlære Deltagelse i tværfaglige møder Udfærdigelse af erklæringer	Audit Gennemgang af erklæringer Evaluering af møder/-ledelse Vejledersamtale

<http://www.rigshospitalet.dk/NR/rdonlyres/11E2E75E-D36C-490C-8117-FAA99FBFEC6E/0/SLBlok10GNRHGEN.doc> 02-03-15

Weile
02-03-15

4.7 Leder/administrator, KAS Gentofte

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage organisatoriske funktioner	<ul style="list-style-type: none"> - Strukturere og afvikle stuegang på et sengeafsnit eller ambulatorium i samarbejde med plejepersonale - Lede konference om "problempatienter" med henblik på lægefaglig og tværfaglig diskussion - Koordinere inddragelse af andre specialer ved udredning og behandling af børn 	Mesterlære Superviseret stuegang Superviseret ambulatorium Fremlæggelse af patienter til konference Stå for planlægning og afvikling af torsdagsundervisningen i sidste ansættelsesår Planlægge undervisningssessioner i KBH. amt for speciallæger Vejledning af yngre kolleger Vagtplanlægning Deltagelse i MED-udvalg	Struktureret kollegial bedømmelse, kort 24 Vejledersamtale Audit Evaluering af forløb
Kunne træffe selvstændige kliniske beslutninger	<ul style="list-style-type: none"> - Varetage det fulde ansvar for patientbehandlingen i vagtperioden og på baggrund heraf med stor rutine kunne træffe selvstændige kliniske beslutninger - Afgøre hvorvidt lægen fysisk skal komme til stede efter opkald fra yngre kollega eller plejepersonale 	Mesterlære Klinisk arbejde med bagvagt Superviseret ambulatorium	Vejledersamtale Audit Evaluering af forløb
Kunne agere i det danske sundhedsvæsen	<ul style="list-style-type: none"> - Forstå opbygningen af det danske sundhedsvæsen og på denne baggrund vejlede patienter, udnytte ressourcer hensigtsmæssigt og deltage aktivt i systemets forandringer - Redegøre for organisationen af pædiatri i Danmark 	Teoretisk kursus Afvikling af dagligt arbejde og vagter	Godkendt kursus

5. Læringsstrategi

1. Mesterlære
2. Superviseret ambulatorium
3. Casepræsentation
4. Simulation
5. Teoretisk undervisning og deltagelse i teoretisk kursus
6. Porteføljeoptegnelser
7. Fokuseret ophold
8. Selvstudium
9. Undervisningsopgaver
10. Fremlæggelse ved afdelingsundervisning og konferencer
11. Opgaver og forskning

5.1 Mesterlære i klinisk arbejde

Mesterlære er en form for reflekterende læring, der ikke bygger på en adskillelse mellem læring og anvendelse af det lærte. Den foregår gennem deltagelse i et praksisfællesskab: I afdelingen, i skadestuen, på fødegangen m.v. Den medfører gensidige forpligtelser for mester og lærling og foregår i en længere periode. Mesterlære er således mere end imitation af en mere erfaren kollegas adfærd.

5.2 Superviseret ambulatorium

Lægen udfører det kliniske arbejde superviseret af en mere erfaren læge – på KAS Gentofte gennemgås journalerne efterfølgende af speciallæge.

5.3 Case-præsentation

En læringsstrategi for mere sjældne tilstande er case-præsentation. **DER ER lagt op til MANGE case-præsentationer – det skal vi være opmærksomme på!!/weile**

Case-præsentationen kan dreje sig om en patient, som er indlagt i afdelingen, uden at lægen behøver være den primære læge for patienten. Casen fremlægges for afdelingens øvrige læger.

5.4 Simulation

Indlæring af en klinisk behandlingssituation ved hjælp af et fantom, behandlingsudstyr og samarbejdspartnere. Simulationen bør være så virkelighedstro som muligt og kan finde sted i et færdighedslaboratorium eller på en klinisk afdeling.

Ved simulation indøves foruden håndgreb evnen til at tage kliniske beslutninger, ledelse og samarbejde. Simulationen ledes af en vejleder uddannet i simulation og efter simulationen foretages en de-briefing, hvor vejleder og den uddannelsessøgende læge gennemgår forløbet.

5.5 Teoretisk undervisning og deltagelse i teoretisk kursus

Dette vil typisk foregå i forbindelse med det speciale specifikke kursus samt tværfaglige kurser. Deltagelse i kurset kræver egenindsats ud over tilstedeværelse. Det er en forudsætning for opnåelse af de nødvendige kompetencer, at den uddannelsessøgende læge møder forberedt, deltager aktivt i diskussioner og udarbejder de anviste opgaver. Det forventes, at der – gerne regionalt – etableres teoretisk fagspecifik undervisning i introduktionsuddannelse.

5.6 Porteføljeoptegnelser

Relevante journalforløb, sagsforløb og lignende anonymiseres og opbevares i porteføljen mhp. at blive fremlagt og gennemgået under vejledersamtalerne.

5.7 Fokuseret ophold

Formålet med et fokuseret ophold er at give mulighed for et kortere varende ophold på afdelinger, der dækker arbejdsfelter, hvori der ellers ikke opnåes erfaring gennem ansættelse i afdelingen.

De pædiatriske klinikker afholder fokuseret ophold i børnekardiologi og hæmatologi og onkologi

KAS Glsotrup afholder fokuseret ophold i diabetologi (3 dage).

5.8 Selvstudium

Selvstudium vil sige at den enkelte, med eller uden hjælp fra andre, tager initiativ til at definere sine behov for læring, formulerer sine læringsmål, identificerer ressourcer og læringsstrategier hertil, og selv vurderer resultaterne. Læste afsnit i lærebøger læste artikler, litteratursøgninger registreres i porteføljen. **SKAL vi anføre lærebøger, som en speciallæge burde have stående på sin hylde derhjemme (pasning af bagvagtsfunktion??)Weile??**

5.9 Undervisningsopgaver

Undervisning af andre kan omfatte læger, lægestuderende og alle andre personalegrupper og patienter. Undervisningsopgaver registreres i porteføljen. Case-præsentation er en læringsstrategi for mere sjældne tilstande. Case-præsentationen kan dreje sig om en patient, som er indlagt i afdelingen, uden at lægen behøver være den primære læge for patienten. Case fremlægges for afdelingens øvrige læger, evalueres ved at vejlederen eller lægen, som er ansvarlig for patienten, godkender fremlæggelsen. Undervisningsopgaven registreres i porteføljen.

5.10 Fremlæggelse ved afdelingsundervisning og konferencer

Fremlæggelse ved afdelingsundervisning og konferencer giver god for drøftelse af videnskabelige problemer i en klinisk sammenhæng. Fremlæggelsen registreres i porteføljen.

5.11 Opgaver og forskning

Det kan være opgaver med udarbejdelse af kliniske vejledninger, patientinformations materialer og litteratursøgning. Gennemførte opgaver registreres i porteføljen.

6. Evalueringsstrategi

Målbeskrivelsen og Logbogen indeholder en detaljeret beskrivelse af de anvendte evalueringsmetoder samt bilag til brug for evaluering.

1. Audit af arbejdspraksis
2. Samtale med vejleder
3. Evaluering af case-præsentation
4. Rapport fra fokuseret ophold
5. Struktureret kollegial bedømmelse af kompetence
6. Godkendt kursus
7. 360-graders evaluering
8. Evaluering af forældretilfredshed

6.1 Audit af arbejdspraksis

Audit af arbejdspraksis. Vejlederen evaluerer løbende lægens kliniske arbejde ved gennemgang af udvalgte journaler og ved fælles stuegang eller superviseret ambulatorium

6.2 Samtale med vejleder

En samtale, hvor der foregår en vurdering af casepræsentationer, feedback på observationer, gennemgang af porteføljen, drøftelse af refleksioner m.m.

Her er ikke tale om den løbende daglige korrektion og vejledning, som påhviler alle på en arbejdsplads, der samtidig er et uddannelsessted, men om strukturerede aftalte samtaler med en udpeget hovedvejleder.

6.3 Evaluering af case-præsentation.

En case fremlagt for afdelingens øvrige læger evalueres ved at vejlederen eller den læge, som er ansvarlig for patienten, godkender præsentationen.

6.4 Rapport fra fokuseret ophold

Efter et fokuseret ophold udarbejder lægen en kort rapport, som forelægges vejlederen.

6.5 Struktureret kollegial bedømmelse

Herved forstås en umiddelbar vurdering, som den uddannelsessøgende læge har demonstreret i udførelsen af arbejdsopgaver. Det er en forudsætning for feedback, at arbejdet tilrettelægges på en sådan måde, at vejleder og kolleger kan observere den uddannelsessøgende i udførelsen af arbejdsopgaver. Der er ved den umiddelbare feedback tale om en formativ evaluering beregnet på at korrigere og vejlede den uddannelsessøgende læge, mens den summative evaluering finder sted i de strukturerede vejledersamtaler efterfølgende.

For at gøre vurderingen ensartet er der udarbejdet logbog, som benyttes ved bedømmelsen. Alle logbogens punkter skal ikke nødvendigvis opnås i ét forsøg.

6.6 Godkendt kursus

Delkursuslederen afgør kriterierne for godkendelse.

6.7 360-graders evaluering

Metoden består i at lægen bedømmes af flere personer ud fra en rating skala. Bedømmerne skal have mulighed for direkte observation, hvilket giver en betydelig mere sikker bedømmelse end udtalelse fra en eller to vejledere. Evalueringer fra de forskellige bedømmere bliver samlet ind, middelværdier kalkuleret og helhedsbilledet bliver vurderet af den eller dem, der skal evaluere.

En gruppe af bedømmere udpeges inden for alle samarbejdende personalegrupper.

Alle 360 graders bedømmelser udføres af mindst 10 personer fra gruppen uafhængigt af hinanden.

6.8 Evaluering af forældretilfredshed

Ikke udarbejdet endnu.

7. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

I introduktionsuddannelsen skal den samlede portefølje vurderes midtvejs, dvs. efter et ½ år og igen ved afslutningen, hvor porteføljevurderingen er afgørende for om introduktionsuddannelsen kan godkendes.

Den uddannelsesansvarlige overlæge er ansvarlig for porteføljevurderingerne, men kan vælge at medinddrage og uddelegere vurderinger af dele af porteføljen til andre herunder hovedvejlederen eller daglige vejledere.

I speciallægeuddannelsens evaluering indgår **uddannelsesansvarlige overlæge, hovedvejledere og daglige vejledere**.

Den uddannelsesansvarlige overlæge varetager den administrative funktion af speciallægeuddannelsen. Den uddannelsesansvarlige overlæge skal sikre uddannelsesprogrammer for afdelingens typer af uddannelsesstillinger, og sikre at der udarbejdes individuelle uddannelsesplan for den enkelte uddannelsessøgende samt sikre at enhver uddannelsessøgende tildes en hovedvejleder. Den uddannelsesansvarlige overlæge skal sikre at opnåede kompetencer bliver attesteret gerne ved uddelegering til hovedvejledere og daglige vejleder.

Hovedvejledere der senior i forhold til den uddannelsessøgende har en helt central rolle og pålægges ansvar for den praktiske gennemførelse af én eller flere uddannelsessøgendes forløb i afdelingen (typisk 1-3).

Hovedvejlederen skal kende uddannelsesprogrammet for det pågældende uddannelsesforløb og sammen med den uddannelsessøgende udarbejde en uddannelsesplan for uddannelsesforløbet og sikre at uddannelsesplanen bliver gennemført og om nødvendigt justeret.

Hovedvejlederen skal kunne anvende pædagogiske redskaber sammen med den uddannelsessøgende, fx læringskontrakter.

Daglig klinisk vejleder er enhver ansat læge i afdelingen. Efter delegering fra den uddannelsesansvarlige overlæge kan de daglige kliniske vejledere evaluere og attestere opnåelsen af enkeltkompetencer for de uddannelsessøgende læger

De daglige kliniske vejledere skal holde sig orienteret om uddannelsesplaner for afdelingens uddannelsessøgende læger, skal kunne anvende pædagogiske redskaber, fx læringskontrakter, yde daglig klinisk vejledning og give feedback samt efter aftale evaluere enkelte kompetencer eller delkompetencer og rapportere til hovedvejleder.

I hoveduddannelsen skal den samlede portefølje vurderes årligt?? ved afslutningen??, hvor porteføljevurderingen er afgørende for om hoveduddannelsen kan godkendes. Den uddannelsesansvarlige overlæge er ansvarlig for porteføljevurderingerne, men kan vælge at medinddrage og uddelegere vurdering af dele af porteføljen til andre herunder hovedvejlederen eller daglige vejledere.

En uddannelsesgivende afdeling bedømmes ved inspektorordningen. Oplysninger herom på <http://www.sst.dk/Uddannelse/Laeger/Inspektorordningen.aspx?lang=da>

8. Vejledning i den lægelige videreuddannelse

Vejledningen er baseret på samtalesystemet som angivet i ”Vejledning og evaluering i den lægelige videreuddannelse” Sundhedsstyrelsen 1998 http://www.sst.dk/Net_blanket/uddannelse.aspx

9. Afdelingspecifikke bilag

A) Fokuseret ophold i diabetologi, KAS Glostrup

Formål:

At give den uddannelsessøgende et basalt kendskab til diabetes mellitus (IDDM) hos børn og unge.

Den uddannelsessøgende skal kunne

- Diagnosticere nyopstået IDDM og dysreguleret IDDM og iværksætte behandling
- Anvende forskellige insulinbehandlingsregimer
- Redegøre for diætbehandling

Varighed: 3 dage (heldagsophold mandag, tirsdag, onsdag)

Teori: Selvstudium før opholdet

Overordnet struktur for opholdet, hvor den uddannelsessøgende tilknyttes de tre dage ambulatoriets faste aktiviteter:

Mandag: undervisning og oplæring af nydiagnosticerede patienter samt psykolog-socialrådgivermøde

Tirsdag: Diabetesambulatorium – om eftermiddag med ansvar for "egne" i forvejen forberedte patienter

Onsdag: Diabetesambulatorium med "egne" i forvejen forberedte patienter.

Kursisten deltager i stuegang på de indlagte diabetesbørn, og tilkaldes akut i dagtiden til de indlagte diabetesbørn (nydiagnosticerede, unge med ketoacidose, unge med hypoglycæmi) mhp. Iværksættelse af initial behandling og planlægning af den videre behandling.

Den uddannelsessøgende vil blive undervist af alle medlemmer af diabetesteamet.

En af ambulatoriets to faste speciallæger vil være ansvarlig for introduktion, supervision og evaluering af den enkelte uddannelsessøgende.

Case: Den uddannelsessøgende udarbejder to patientcases (en nydiagnosticeret og en dysreguleret patient) på baggrund af et oplæg fra læge fra diabetesteamet. De to cases præsenteres 2 uger efter opholdet for diabetesteamet (evt. blot skriftligt).

Pædagogiske metoder: Mesterlære, fluen på væggen, selvstændigt forløb, superviseret case-udarbejdelse

Evalueringsmetoder: Vejledersamtale, evaluering af cases.

Ansvarlige: diabetesteamet, KAS Glostrup, Birthe Olsen, Henrik B Mortensen, Lene Lavard

INTRODUKTION til KAS Gentofte

Til brug for speciaillægeudannelsen af yngre læger ved børneafdelingen har vi udarbejdet en uddannelsesmappe til anvendelse under hele uddannelsesforløbet.

Patientbehandling og undervisning er sideordnede funktioner på afdelingerne. Velovervejede arbejdstilrettelæggelse bliver derfor en central forudsætning for at uddannelsen får den fornødne kvalitet. Det sker gennem supervision og vejledning af den uddannelsessøgende under vagt, på stuegang og i ambulatoriet. Det forudsætter en fælles opmærksomhed for uddannelse både hvad angår den uddannelsessøgende som vejlederen.

De seniore læger har alle et ansvar for at uddannelse finder sted; men den uddannelsessøgende må også selv medvirke til, at den overordnede kliniske og teoretiske undervisning samt samtalerne med vejlederen gennemføres efter de givne retningslinier, og at uddannelsen justeres i overensstemmelse hermed.

Det tilstræbes, at uddannelsesmappen med uddannelsesprogrammet udleveres til den uddannelsessøgende før ansættelsen, og at det gennemgås med vejlederen ved den første samtale, der bør foreligge inden for de to første uger af ansættelsen.

Der er udarbejdet et sæt fælles instrukser for Glostrup, Hvidovre og Gentofte børneafdelinger, hvoraf de akutte instrukser findes i lommeformat.

Mappen rummer også en kopi af skemaerne som anvendes ved evalueringssamtalerne, kriterier for vurdering ved ansættelse i uddannelsesstilling og de gældende målbeskrivelser for specialet. Sidste to til vejledning for introduktionslægerne og til inspiration af H1- og H2-lægerne, der vil få vejlederfunktion for introduktionslæger som del af deres administrative og pædagogiske funktion under ansættelsen.

Det er vigtigt at passe godt på papirerne, da de udgør juridiske dokumenter.

Birgitte Weile
Uddannelsesansvarlig overlæge

Introduktionsstilling

Indledning

Med uddannelsen til "børnelæge" eller "speciallæge i børns medicinske sygdomme" er der lukket op for det første af i alt 5 års spændende, men også meget omfattende studier.

Det kommunikative element i pædiater-gerningen har en stor betydning, når der dagligt arbejdes med patienter uden sprog, patienter med et begrænset ordforråd, bekymrede og bange forældre, pubertets-oppositionelle unge med kroniske sygdomme, samt embedslæger, pædagoger og forvaltninger. Det vil derfor være vigtigt tidligt i uddannelsen at have opmærksomhed på dette felt – men også til sprogets non-verbale del. Som pædiater arbejder man stort set altid med en opmærksom forælder ved siden af det syge barn.

Det er vigtigt tidligt at erkende og uddybe det betydende samarbejde, der er omkring patienten, forældre, plejepersonale, det sociale samt specialets mange grene. Helt naturligt vil profylakse og sundhedsoplysning indgå i samarbejdet og formidlingen omkring børnene og deres omgivelser.

Faget rummer kolleger – både læger og plejepersonale – som har forståelse for fagets store og alvorlige krav, men også dets finurlige dybder. Da faget er bredt, og al begyndelse starter i det små, er det selvfølgelig vigtigt at erkende sine begrænsninger. Det bør dog ikke forhindre et åbent møde med fagets professionelle del, hvor der "forventes høj etisk, faglig standard, omhu, respekt og forståelse for kolleger".

På grund af fagets bredde og det relativt omfattende kliniske arbejde, kommer litteraturstudier og forskning let til at træde i baggrunden. Der skal derfor allerede her tales påpeges for, at læsning af faglitteratur skal have en fast plads i hverdagen, ligesom åbenhed for forskningsprojekter er væsentlig for at fagets kan bringes videre af kommende specialister.

Der uddannes årligt 20 speciallæger i pædiatri, og der er ca. 400 speciallæger, hvoraf langt hovedparten er hospitalsansatte. Pædiatri er et speciale med relativt få praktiserende speciallæger. Uddannelsen består af

- 1) en et-årig introduktionsuddannelse, hvori der afvikles kursus i kommunikation, vejledning samt kursus i ledelse, administration og samarbejde.
- 2) en to-årig H1-uddannelse med mellemvagtsfunktion og afvikling af 7 obligatoriske kurser, samt
- 3) en 2 år varende H2-uddannelse med 1.reservelægefunktion. Under denne ansættelse afvikles 4 kurser. – Se nærmere om de obligatoriske, valgfrie og tværfaglige kurser under H1- og H2-uddannelsen.

Der er følgende pædiatriske introduktionsstillinger i Københavns Amt: Amager 1, Gentofte 2, Glostrup 3. Derudover er der i Region Øst følgende introduktionsstillinger: Hvidovre 3, Rigshospitalet 2, Hillerød 2, Roskilde 2, Holbæk 2, Storstrøm Amt 3.

2001	Indlæggelser	Ambulante
Amager	2400	4000
Gentofte	3350	9950
Glostrup	5600	10700

Gentofte Amtssygehus' Børneafdeling er en almen pædiatrisk afdeling, der servicerer den lokale fødeafdeling og som har specialiseret afdelingens funktioner. På amtsplan varetager afdelingen behandlingen af patienter med astma og kroniske lungesygdomme, nefro-urologi, reumatologi, benigne hæmatologiske tilstande, reumatologi, DAMP og gastroenterologi. Afdelingen har et forskningsafsnit, COPSAC, med specifik interesse inden for astma og allergi. Der er 5 overlæger, 2 afdelingslæger, 2 H2-læger, 5 bloklæger * ud over de to introduktionsstillinger. Der er tilknyttet et professorat til Copsac. Vagten varetages af to-skiftet forvagt med bagvagt i tilkald.

Præsentation af uddannelsesforløbet

På hver afdeling er der et **introduktionsprogram**, der omfatter

- Overordnet introduktion til hospitalet
- Afdelingens geografi og patientsammensætning
- Vagt og arbejds-skema og indplacering i vagttag.
- Uddannelses- og undervisningstilbud. Forskningsaktiviteter. Kvalitetssikringsarbejder.
- Praktiske oplysninger, f.eks. journal-og epikriseskrivning, instruksbøger, stuegang, ambulatorium
- Introduktion til andre medarbejdergrupper og samarbejdende afdelinger
- Introduktion til fødegang og neonatalfunktion
- Omtale af fagets og afdelingens værdinormer og målsætning.
- Kursus i neonatologi på KAS Herlev for introduktionslæger på KAS Gentofte.

Den **teoretiske viden** erhverves under introduktionsstillingen hovedsageligt ved selvstudium og kurser. Kurserne afholdes 4 gange årligt på de uddannelsesgivende afdelinger i regionen. Det varer ½ (eftermid)dag og omfatter emner, der giver en bred præsentation af specialet.

Det skal pointeres at uddannelse er et fælles ansvar og stiller krav både til den uddannelsessøgende og den uddannelsesgivende. - Afdelingens og hospitalets bibliotek giver adgang til den pædiatriske faglitteratur og tidsskrifter samt til litteratursøgning. På afdelingerne er computere med adgang til internet og til et antal af tidsskrifter udvalgt via Statsbiblioteket.

Under ansættelsen bør man overveje at anskaffe en af de pædi-

atriske standardhåndbøger f.eks

Nelson Essentials of Pediatrics, Behrman og Kliegman, Saunders.

Nelson Textbook of Pediatrics, Behrman og Kliegman, Saunders.
Textbook of Pediatrics, Forfar og Arneil, Churchill Livingstone.

Før ansættelsen tilsendes en akut-instruksbog. Den rummer et ekstrakt af relevante teoretiske og praktiske oplysninger. Den forudsættes læst ved ansættelsens start.

Der bør i løbet af ansættelsen regelmæssigt læses i af afdelingen hyppigt anvendte tidsskrifter som f.eks.

Acta Paediatrica, *Pediatrics*, *Journal of Pediatrics* og *Archives of Disease in Childhood*.

Kurser: Der har indtil videre årligt været afholdt kurser i almene pædiatriske emner. Kurser tilrettelagt af pædiater med regionens speciallæger som undervisere. Derudover kan kurser med pædagogisk, metodologisk og generelt medicinsk indhold anbefales. Der findes kursustilbud i sygehusets, amtets eller Fællesudvalgets regi. Det kan eventuelt drøftes med vejlederen, hvilke der har særlig relevans. Med indarbejdelsen af den nye speciallægeuddannelse vil kurser i kommunikation, pædagogik samt ledelse, administration og samarbejde blive fastlagt i uddannelsesprogrammet.

Introduktionslægen bør derudover kende til Sundhedsstyrelsens krav til ansættelse i undervisningsstilling, da målet med introduktionsstillingen primært er at erhverve kvalifikationer til ansættelse i uddannelsesstilling i pædiatri (H1- og H2-stillinger). De omfatter:

- 1) Teoretisk uddannelse vedrørende specialet arrangeret af videnskabeligt selskab, højere læreranstalt, DADL e.lign. svarende til 40 timer (1 point).
- 2) Organisatorisk-administrativt arbejde (1 point)
- 3) Videnskabeligt arbejde (op til 6 points).
- 4) Pædagogiske kvalifikationer. Over 40 timers konfrontationsundervisning (1 point). Pædagogisk kursus (1 point).
- 5) Speciale-specifikke aktiviteter som kvalitetssikringsprojekt af min 6 mdrs. varighed (1 point). Kasuistik om pædiatrisk problemstilling (1 point).

Der forventes derfor aktiv

-deltagelse i konferencer med fremlæggelse af problempatienter eller forberedte indlæg af faglig og/eller forskningsmæssig relevans.

-deltagelse i afsnitskonferencer herunder forstuegang/stuegang

-deltagelse i tværfaglige konferencer (mikrobiologi, socialpædiatri, børnepsykiatri)

-deltagelse i amtets fællesundervisning for pædiatere.

-deltagelse i forskning og/eller kvalitetssikringsprojekter

Uddannelsesprogrammet og forudsætninger for dets anvendelse

Dette afsnit vil omhandle erhvervelsen af især praktisk viden. Alt om de overordnede krav til uddannelsen står i "Pædiatrisk logbog" (vedlagt), hvori hvert felt, der har relevans for introduktionsuddannelsen er anført.

Overordnet uddannelsstrategi

De anførte uddannelsespunkter er ikke anført i en uddannelses-specifik rækkefølge. Det kan derfor anbefales at samarbejde med vejleder om, hvilken rækkefølge og med hvilke strategier, de enkelte punkter kan færdiggøres. Der henvises til pædagogiske muligheder som mesterlære, superviseret ambulatorium eller stuegang, praktisk og teoretisk kursus, case-præsentation, litteratur-gennemgang eller fantomøvelser. Der er i "Målbeskrivelsen for Speciallægeuddannelsen i Pædiatri" (vedlagt) anført strategier ud for de anførte områder, hvorfor den kan anvendes som inspiration.

Evaluerings af uddannelsesforløbet

Det er vigtigt løbende at evaluere uddannelsesforløbet. De af Sundhedsstyrelsen påkrævede vejledende samtaler skal selvfølgelig afvikles; men det kan også være givende i tæt relation til en aktivitet eller hændelse at drøfte den med den seniore kollega. Det kan derudover anbefales i en lille lommebog at føre dagbog over lærerige hændelser, interessante patienter, mødeindhold af betydning, "forundrings-notater" – der efterfølgende kan danne basis for en snak med vejlederen. Her kan både bløde og hårde notater føres frem!

Den del af uddannelsesforløbet, der kan omfattes af punkter som "Læsning af speciallitteratur" (dvs. andet end lærebogsstof), "Kongresser/videnskabelige møder", "Faglige møder" (f.eks. møde i forvaltning), "Kliniske konferencer", "Undervisning" (hvor den uddannelsessøgende selv underviser kolleger eller personale), "Administrativt ansvar" (f.eks. vagtskemaer, uddannelseansvarlig reservelæge) og "Væsentlige patienter eller patientforløb" (f.eks. hvor den uddannelsessøgende har fremlagt en case, præsenteret patienten ved patologikonference e.lign.) bør anføres i de respektive skemaer bag i mappen (bilag).

Overordnet evaluering af den lægelige videreuddannelse

Erhvervelsen af uddannelsens "kompetencer" vil løbende blive signeret af den vejledende læge i Logbogen. Det er derfor vigtigt at opbevare denne mappe og dermed Logbogen forsvarligt. – Det kan anbefales at have en kopi hos vejleder. Den uddannelsesansvarlige overlæge skal efterfølgende have en kopi af Logbogen til opbevaring i afdelingen.

Det er den uddannelsesansvarlige overlæges ansvar, at de planlagte vejledningssamtaler gennemføres, men det er vejlederens (og dermed også den uddannelsessøgendes) ansvar at planlægge dem.

Vejleder og uddannelsessøgende skal følge samtalerne op ved justerings- og evalueringssamtalerne. Der er i "Jusertingssamtalen" en god oversigt til disposition for samtaler, der godt må afvikles flere gange end de obligatoriske. Det er vigtigt, at møde velforberedt til disse samtaler.

Hvis en given kompetence ikke er opnået ved 3. forsøg, skal den uddannelsesansvarlige overlæge involveres. Der kan eventuelt søges pædagogisk rådgivning i regionen.

Alle pædiatriske afdelinger evalueres regelmæssigt mhp. kvalifikationer som uddannelsesafdeling. Afdelingen aflægges ca. hvert 2. år besøg af Sundhedsstyrelsens inspektorer i pædiatri. Rapporterne fra de seneste besøg kan findes i konferencerummet og hos den uddannelsesansvarlige overlæge.

Overordnet vejledning omkring lægelig videreuddannelse

Der er retningslinier fra Sundhedsstyrelsen omkring "Vejledning og evaluering i den lægelige videreuddannelse". I følge disse skal der gennemføres en **introduktionssamtale** inden for de to første uger af ansættelsen. Der er skemaer til dette formål i mappen (Bilag). Introduktionssamtalen skal give indblik i den uddannelsessøgendes tidligere ansættelser, særlige lægelige og pædiatriske interesser. Uddannelsesprogrammet skal drøftes og der afsluttes med en realistisk uddannelsesplan. Der lægges planer for, hvad næste samtale skal indbefatte og hvornår.

Herefter skal der i hvert fald hver 3. måned afvikles en **justeringsamtale**. Hvert møde planlægges ved det forudgående møde, og til alle møder medbringes denne mappe og "lomme-dagbog". Portefølje og "lomme-dagbog" gennemgås, ligesom den uddannelsessøgendes indsats, ansvarlighed og samarbejdsevne drøftes med basis i vejleders egne iagttagelser og indhentede oplysninger. Den uddannelsessøgende evaluerer vejleder og afdelingens uddannelsesstilbud – og endelig revideres og/eller suppleres uddannelsesplanen. Det er vigtigt at kontakte den uddannelsesansvarlige overlæge, hvis der under justeringssamtalerne er tvivl om uddannelsesplanerne kan overholdes, således der i tide kan findes en løsning på de mulige problemer.

Ved **slutevalueringssamtalen** gennemgås portefølje, "læringsdagbogs"-bladene og uddannelsesprogrammet med henblik på at blive godkendt og afsluttet. Det skal vurderes, om de specifikke krav er opfyldt. Der lægges planer for den uddannelsessøgendes videre uddannelses- eller karriereforløb. Den uddannelsessøgende afgiver ved samme lejlighed mundtlig – og skriftlig – en vurdering af uddannelsesprogrammet og afdelingen.

Som ved alle vejledersamtalerne, udfyldes de til samtalerne hørende ark (Bilag). Den uddannelsessøgende og den uddannelsesansvarlige overlæge opbevarer en kopi. Personaleafdelingen får en kopi af bilagene CS, D og E.

<http://www.rigshospitalet.dk/NR/rdonlyres/11E2E75E-D36C-490C-8117-FAA99FBFEC6E/0/SLBlok10GNRHGEN.doc> 02-03-15
Registreringsark – Litteratur (incl. instrukser)
Registreringsark – Kongresser/videnskabelige møder
Registreringsark – Faglige møder
Registreringsark – Kliniske konferencer
Registreringsark – Undervisning
Registreringsark – Administrativt ansvar
Registreringsark – Væsentlige patienter eller patientforløb
Registreringsark – Forundring/lommedagbog
Registreringsark - Uddannelsesplan
(én side pr. ark med dato, emne, varighed, signatur af vejleder??)

Bilag 1: Bilag til evalueringssamtalerne
Introduktionssamtale
Justeringsamtale
Uddannelsesplan
Opfølgning af uddannelsesplan
Slutevalueringssamtale
Den uddannelsessøgende læges vurdering af uddannelsesstedets uddannelsesfunktion

Weile
02-03-15